

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

3166

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el Projecte d'instal·lació de bodega i tafona, polígon 6, parcel·la 856, TM Sant Joan (43a/2022)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 21 de novembre, i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental sobre el Projecte d'instal·lació de bodega i tafona, polígon 6, parcel·la 856 (TM Sant Joan), en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

Tramitació

El projecte s'inclou al punt 1 del grup 5 (altres indústries) de l'annex 2 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears:

Instal·lacions industrials situades en sòl rústic.

D'acord amb el punt 2 de l'article 13 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, han de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental simplificada, entre d'altres, els projectes inclosos en l'annex II de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, o en l'annex 2 d'aquesta llei.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013. S'han de complir també les prescripcions de l'article 21 del Decret legislatiu 1/2020 que li siguin d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

1. El projecte d'activitat permanent menor destinada a celler i tafona, redactat per l'enginyer agrònom Sergio Pastor i amb visat del Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms de Llevant amb número V202000423 i data 24 de març de 2020 té com a objecte la implantació d'un celler i una tafona en unes edificacions agrícoles existents. El projecte s'ubica a la parcel·la 856 del polígon 6 del terme municipal de Sant Joan. La parcel·la té una superfície de 107.279 m².

2. Les edificacions estan constituïdes per rectangles de dimensions diferents sota una coberta de dos aiguavessos. Tenen una superfície total construïda de 182,5 m², desglossats de la manera següent: 146 m² de magatzem agrícola, celler i tafona i 36,5 m² de lavabo-vestidor. Al primer bloc es situen la tafona i una part del magatzem agrícola; al segon bloc, el celler i l'altra part del magatzem agrícola i al tercer bloc, el qual està separat dels altres dos, s'hi troba el lavabo-vestidor.

3. D'acord amb la documentació presentada, l'elaboració del vi i de l'oli es farà a partir de productes procedents de la pròpia explotació.

4. Al projecte es preveu una producció mitjana anual a la finca de l'explotació de 1.948 kg de raïm i de 7.079 kg d'olives. Es preveu, doncs, que la producció mitjana anual de vi i oli sigui de 1.462 i 1.416 litres, respectivament.

5. Les capacitats màximes de producció estimades són de 1.754 l de vi i de 1.700 l d'oli.

6. Pel que fa als residus derivats de la producció d'oli i vi:

a) El projecte preveu recollir els pòsits del vi i les oliasses en un dipòsit estanc d'aigües residuals d'uns 15 m³ per al seu lliurament a gestor autoritzat.





b) Els residus sòlids orgànics produïts (resta de fulles d'olivera, sansa i brises) s'empraran com a adob orgànic a la finca a on es desenvolupa l'activitat. Els residus es podran emmagatzemar a un femer per tal de millorar les condicions de fermentació i riquesa de nutrients.

7. S'aprofitarà l'aigua pluvial per al funcionament de la instal·lació.

3. Avaluació dels efectes previsibles

D'acord amb el document ambiental, els principals impactes del projecte durant la fase de funcionament seran els següents: impactes sobre l'atmosfera, molèsties a la fauna, impactes sobre el paisatge i molèsties a la població. La major part d'aquests impactes són irrelevants. El principal impacte del projecte serien les molèsties a la població, les quals es poden mitigar amb una gestió adequada dels residus.

Es preveu la utilització dels productes sòlids derivats de l'elaboració del vi i de l'oli (resta fulles de l'olivera, brises i sansa). Aquests productes es compostaran i s'empraran com a adob orgànic a la finca, la qual cosa, si es segueixen unes pràctiques agràries adequades, permetrà un aprofitament circular de recursos i nutrients, tal i com s'estableix a l'article 37 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears.

Pel que fa al consum d'aigua de la instal·lació, a la documentació presentada s'indica que es podrà elaborar l'oli a partir d'un sistema d'extracció en dues fases. En aquest sentit, es considera adequada aquesta mesura ja que, a més de reduir el consum d'aigua, aquest sistema permet reduir la quantitat de sansa produïda, s'evita la producció d'oliasses (líquid residual mescla de l'aigua calenta del rentat i l'aigua de la pròpia oliva) i permet l'estalvi d'energia.

Per a la gestió de l'aigua residual procedent de l'activitat vinícola i de producció d'oli, a l'estudi d'impacte ambiental es preveu la seva recollida a un dipòsit estanc i lliurament a un gestor autoritzat. Aquesta mesura es considera adient des del punt de vista ambiental ja que la qualitat de l'aigua depurada que es podria obtenir amb els sistemes autònoms de depuració convencionals podria no ser adequada ateses les característiques de l'aigua residual (acidesa, dèficit de nutrients i alta càrrega orgànica).

Per una altra banda, el document ambiental inclou un càlcul de petjada de carboni de l'activitat de celler i tafona. S'estima que les emissions anuals seran de 797,97 kg CO₂, les quals es veuran compensades per les emissions fixades per part de l'activitat agrària (46.672,89 kg). En aquest sentit, tot i que és inqüestionable el paper de l'activitat agrària i forestal com a embornal de CO₂, es considera necessari incloure mesures per a reduir el consum d'energia de la nova activitat que es durà a la finca així com valorar la possibilitat d'instal·lació d'energies renovables.

Entre els impactes positius del projecte, s'han de destacar els efectes sobre el medi socioeconòmic, la conservació del patrimoni cultural i sobre l'edafologia ja que s'afavoreix el manteniment dels cultius de la finca.

Es conclou que el projecte té una escassa repercussió ambiental ateses les seves característiques.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'han realitzat consultes a les administracions previsiblement afectades i a les persones interessades següents per la realització del projecte:

- Consell Insular de Mallorca, Departament de Territori, Direcció Insular d'Urbanisme (RS GOIBS119758/2022).
- Consell Insular de Mallorca, Departament de Territori, Direcció Insular de Territori i Paisatge (RS GOIBS119768/2022).
- GOB (RS GOIBS119739/2022).
- Amics de la Terra (RS GOIBS119857/2022).
- Terraferida (RS GOIBS119748/2022).
- Direcció General de Recursos Hídrics, Servei d'Estudis i Planificació (núm. identificador VALIB 93402).
- Direcció General de Territori i Paisatge, Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme (núm. identificador VALIB 93430).
- Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic, Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (núm. identificador VALIB 93567).
- Direcció General de Salut Pública (núm. identificador VALIB 93530).
- Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, Servei d'Agricultura (núm. identificador VALIB 93558).
- Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari (núm. identificador VALIB 93604).
- Direcció General de Residus i Educació Ambiental, Servei de Residus i Sòls Contaminats (núm. identificador VALIB 93432).
- Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat, Servei de Protecció d'Espècies (núm. identificador VALIB 93416).

Consultes rebudes

A dia d'avui dins l'expedient consten els informes del Servei de Protecció d'Espècies, de la Direcció Insular d'Urbanisme, del Servei de Canvi



Climàtic i Atmosfera, del Servei d'Ordenació del Territori, del Servei de Salut Ambiental i del Servei d'Estudis i Planificació.

El Servei de Protecció d'Espècies va informar favorablement el projecte.

La Direcció Insular d'Urbanisme va concloure el següent:

L'activitat que es proposa és un ús admès en la categoria de sòl rústic on s'emplaça l'activitat, i per tant no serà necessària la declaració d'interès general prevista a l'article 26 de la Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les Illes Balears.

El Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera va concloure el següent:

1. S'informa que les dues activitats de la instal·lació, la producció de vi i la d'oli són activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera (APCA) incloses dins de l'àmbit d'aplicació de la Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, i del Reial decret 100/2011, de 28 de gener, pel qual s'actualitza el catàleg d'activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera i s'estableixen les disposicions bàsiques per a la seva aplicació, per les possibles emissions a l'atmosfera de composts orgànics volàtils (COV) produïts a la fermentació del vi, a l'extracció d'oli i per les olors.
2. La producció de vi, sempre que no se superi la capacitat de 50.000 l/any, és una activitat qualificada amb el codi 04 06 06 02 i sense grup APCA assignat. Per tant, no està sotmesa a autorització administrativa ni a notificació.
3. La producció d'oli, activitat qualificada amb el codi 04 06 05 18 i amb el grup C, sí està sotmesa a notificació, d'acord amb el disposat a l'article 13 de la Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera. La notificació s'ha de dirigir a la Direcció General de l'Energia i Canvi Climàtic, d'acord amb els formats i models indicats a la pàgina web: <http://atmosfera.caib.es>.
4. En els procediments d'avaluació ambiental dels projectes que hi estan subjectes, s'han de tenir en compte els objectius i anar en concordança amb la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de Canvi Climàtic i Transició Energètica. En particular amb els articles 32, 41 i 42 descrits a l'apartat de consideracions. Per això s'hauria de valorar la possibilitat d'instal·lació d'energies renovables.

El Servei d'Ordenació del Territori va informar el següent:

- Respecte a la Norma 22. Condicions d'integració paisatgística i ambiental: l'edificació existent que tindrà l'ús de bodega i tafona, encara que no té una tipologia autènticament rural mallorquina posseeix alguns elements que s'identifiquen en aquest sentit; a partir d'això, es va desenvolupar acomodant-se al desnivell del terreny i per tant no es produeix un impacte visual negatiu. Així mateix, en cas d'intervenció en les tanques de la propietat o en cas de posar cartells s'han de tenir en compte els requeriments de la norma.
- Respecte a les normes 42. Mesures bioclimàtiques en l'edificació i 44. Contaminació lumínica, a la documentació presentada no hi ha informació suficient per poder valorar. En el projecte tècnic que obtindrà la llicència d'obres s'haurien de tenir en compte les condicions de les normes esmentades.

El Servei de Salut Ambiental va informar el següent:

[...]

S'informa que no s'observen riscos per a la salut pública sempre que es respectin les condicions establertes a la documentació de referència i es compleixi la normativa vigent.

El Servei d'Estudis i Planificació va informar favorablement el projecte amb els condicionants següents:

1. En relació a la gestió de les aigües pluvials, s'han de dur a terme les actuacions necessàries per tal de donar compliment a l'article 60 del PHIB 2019.
2. En relació al sistema de depuració, aquest ha de complir amb els requisits tècnics establerts a l'article 80 i l'annex 3 del PHIB 2019.
3. Atès que la zona presenta un nivell a la vulnerabilitat a la contaminació d'aqüífers baix i moderat en una zona de la parcel·la, s'atendrà al que disposa l'art. 2 punt 1 c) del Decret Llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística:

«Durant l'execució de les obres, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries».

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, d'avaluacions ambientals, i no es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, en concret:

1. Característiques del projecte: el projecte té com a objecte la implantació d'un celler i una tafona en unes edificacions agrícoles

existents. L'elaboració del vi i de l'oli es farà a partir de productes procedents de la pròpia explotació. Les capacitats màximes de producció estimades són de 1.754 l de vi i de 1.700 l d'oli.

2. Ubicació del projecte: l'activitat projectada s'ubica a la parcel·la 856 del polígon 6 del TM de Sant Joan. Segons el Pla Territorial Insular de Mallorca, el projecte es troba a sòl rústic general. Es tracta d'un ús admès i no és necessària la declaració d'interès general. Les actuacions previstes no afecten a cap espai natural protegit per la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació del espais de rellevància ambiental (LECO) ni per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'espacial protecció de les Illes Balears (LEN). Tampoc s'hi troben hàbitats d'interès comunitari. El projecte no està afectat per Àrees de Prevenció de Riscos (APRs) d'erosió, inundació, incendis ni esclavissament. L'àrea afectada pel projecte es troba a la Massa d'Aigua Subterrània (MAS) 1815M4 «Petra» (aquífer poc profund, mal estat quantitatiu, mal estat qualitatiu, amb risc químic per nitrats). La vulnerabilitat a la contaminació de l'aquífer és entre baixa i moderada. Les actuacions projectades es troben fora dels perímetres de restriccions dels pous de proveïment urbà. D'acord amb l'informe del Servei de Protecció d'Espècies, a la zona a on s'ubica el projecte no hi ha constància de la presència d'espècies protegides ni de la presència de nius de rapinyaires a menys de 1.000 metres de distància de la parcel·la. Dins la parcel·la hi ha un element catalogat (SH4, sistema hidràulic es Camp Rafal).

3. Característiques del potencial impacte: el projecte té una escassa repercussió ambiental atesa la limitada capacitat màxima de producció d'oli (1.754 l) i vi (1.700 l). A més, l'activitat de celler i tafona es durà a terme a un edifici agrícola existent. El principal impacte del projecte serien les molèsties a la població, les quals es poden mitigar amb una gestió adequada dels residus.

Es preveu la utilització dels productes sòlids derivats de l'elaboració del vi i de l'oli (resta fulles de l'olivera, brises i sansa). Aquests productes es compostaran i s'empraran com a adob orgànic a la finca, la qual cosa, si es segueixen unes pràctiques agràries adequades, permetrà un aprofitament circular de recursos i nutrients

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer: No subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el Projecte d'instal·lació de celler i tafona a la parcel·la 856 del polígon 6 del TM de Sant Joan, atès que no es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, sempre que es compleixin les mesures proposades al document ambiental i les condicions següents:

1. Les actuacions projectades no poden afectar el sistema hidràulic es Camp Rafal.
2. Per tal d'estalviar aigua, l'extracció de l'oli s'haurà de fer mitjançant un sistema de dues fases.
3. En relació amb l'aplicació dels productes derivats de la producció d'oli i vi:
 - S'ha de seguir el Codi de Bones pràctiques agràries de les Illes Balears.
 - L'aplicació de brisa i mares del vi no pot superar la dosi de 15 t/ha i any.
 - L'aplicació de sansa no pot superar la dosi de 3 t/ha i any.
 - L'aplicació s'haurà de fer a unes distàncies mínimes a habitatges aïllats i a pous de proveïment urbà de 75 m i 100 m, respectivament.
 - S'ha de dur un registre amb el volum de residus gestionats així com la ubicació, la dosi i la data en què s'ha realitzat l'aplicació. Aquest registre s'ha de conservar almenys durant els cinc anys posteriors a la data de la darrera aplicació o del cessament de l'activitat.
4. Pel que fa a l'emmagatzematge de resta de fulles d'olivera, sansa i brises:
 - a) Per tal d'evitar qualsevol tipus de filtració a través del sòl, els tancs o basses d'emmagatzematge han de ser impermeables.
 - b) No es poden utilitzar materials porosos sense recobriments atès que es poden produir filtracions.
 - c) L'emmagatzematge ha de tenir volum suficient per contenir els efluents per a una gestió correcta i evitar-ne el vessament.
 - d) El terra ha de ser impermeable i cal disposar d'un sistema de recollida dels líquids que traspua el material mateix que hi ha emmagatzemat, de les aigües de pluja i de les aigües brutes en general. Aquest sistema de recollida de líquids ha de garantir l'estanquitat i pot consistir o bé en el mateix sistema d'emmagatzematge, sempre que estigui construït adequadament, o bé en una fossa de lixiviats.
5. Pel que fa al dipòsit estanc de buidatge periòdic previst per a la recollida de les aigües residuals procedents del celler i de la tafona:
 - a) El titular del dipòsit estanc haurà de presentar declaració responsable davant l'Administració Hidràulica de la seva instal·lació, a la qual s'acompanyarà de document acreditatiu d'adquisició i instal·lació, característiques tècniques i el pla de manteniment d'aquest. La direcció general competent en matèria de Recursos hídrics facilitarà el model de declaració responsable.
 - b) El dipòsit estanc de buidatge periòdic ha de complir els requisits següents:
 - c) Ha de concebre's, implantar-se i mantenir-se de tal forma que garanteixi la no contaminació de les aigües superficials i subterrànies, en particular les dirigides al consum humà.
 - d) Les característiques tècniques i el dimensionament han d'adaptar-se a les característiques de l'activitat prevista, així com a les característiques del lloc on s'implanta, considerant l'orografia, la hidrologia, la hidrogeologia i la climatologia.
 - e) El lloc d'implantació ha de tenir en compte les característiques particulars del terreny, de la naturalesa, del pendent i de la situació relativa respecte a l'emplaçament de l'activitat generadora de les aigües residuals.
 - f) En cap cas pot servir per recollir aigües pluvials.
 - g) Una empresa autoritzada haurà d'efectuar el buidatge total del dipòsit estancs, segons la periodicitat i les condicions establertes pel fabricant. El titular de la instal·lació haurà de conservar els comprovants corresponents dels últims 5 anys per posar-los a la





disposició de l'Administració Hidràulica en cas que així ho requereixi.

h) La capacitat del dipòsit estanc ha d'estar adequadament dimensionada segons el seu ús i freqüència.

i) El dipòsit ha d'estar homologat i disposar de marcat CE.

6. S'ha de valorar la possibilitat d'instal·lació d'energies renovables.

7. L'aigua emprada per al procés industrial ha de complir el requisits del Reial decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà.

8. Pel que fa a la gestió de les aigües pluvials, s'ha de complir l'establert a l'article 60 del Pla Hidrològic de les Illes Balears 2019.

9. És prioritari que els usos que es puguin fer del sòl i de les edificacions hagin d'estar vinculats a l'activitat agrària o a les seves activitats complementàries.

Es recorda que:

- El titular de la instal·lació haurà de sol·licitar a la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic la seva inscripció com a activitat potencialment contaminadora de l'atmosfera (APCA) del grup C.

- En cas de d'intervenció en les tanques de la propietat o en cas de posar cartells s'han de tenir en compte els requeriments de la norma 22 del Pla Territorial Insular de Mallorca.

- S'han de complir els requisits de les normes 42 i 44 del Pla Territorial Insular de Mallorca que li siguin d'aplicació al projecte.

Segon. Es publicarà el present informe ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. A més, es donarà compte al Ple de la CMAIB i al subcomitè tècnic d'Avaluació d'Impacte Ambiental (AIA).

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'aprovació del projecte en el termini màxim de quatre anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 47.4 de la Llei 21/2013.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.6 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 31 de març)

La secretària general

Catalina Inés Perelló Carbonell

Per suplència del president de la CMAIB (BOIB núm. 26, de 28/02/2023)

